

Cuprins

Introducere.....	7
Bibliografie selectivă	9
Capitolul I. Ce este dreptul?.....	17
Capitolul II. Principiile dreptului	22
Capitolul III. Norma juridică	27
Capitolul IV. Interpretarea normelor juridice	36
Capitolul V. Izvoarele dreptului.....	42
Capitolul VI. Raportul juridic	50
Capitolul VII. Actul juridic	56
Capitolul VIII. Crearea și realizarea dreptului.....	63
Capitolul IX. Tipologia dreptului. sistemul dreptului.....	70
Capitolul X. Instituții judiciare	75
Capitolul XI. Proba dreptului.....	81
Capitolul XII. Noțiuni de procedură judiciară	90
Capitolul XIII. Răspunderea juridică	94
ANEXE	101
Anexa 1	102
Anexa 2	106
Anexa 3	135
Anexa 4	352

SIMONA CRISTEA
Profesor universitar doctor
Universitatea din București
Facultatea de Drept

CLAUDIU MUNTEANU-JIPESCU
Avocat
Baroul București

TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI

Caiet de seminar

SIMONA CRISTEA

Profesor universitar doctor
Universitatea din București
Facultatea de Drept

CLAUDIU MUNTEANU-JIPESCU

Avocat
Baroul București

TEORIA GENERALĂ A DREPTULUI

Caiet de seminar

Ediția a VIII-a

Universul Juridic

București

-2021-

Capitolul I

CE ESTE DREPTUL?

1. Elemente de sinteză:

- cunoașterea accepțiunilor termenului „*drept*”;
- înțelegerea distincției dintre dreptul obiectiv și dreptul subiectiv;
- înțelegerea coordonatelor fundamentale ale dreptului (drept și societate, drept și norme, drept și justiție);
- cunoașterea clasificării științelor sociale și a clasificării științelor juridice;
- înțelegerea rolului și locului Teoriei generale a dreptului („**TGD**”) în sistemul științelor juridice;
- înțelegerea problematicii TGD ca disciplină distinctă;
- înțelegerea teoriilor privitoare la apariția dreptului;
- desprinderea deosebirii dintre esența și conținutul dreptului, precum și dintre conținutul și forma dreptului;
- definirea conceptului dreptului.

2. Aplicații:

- Care sunt accepțiunile termenului „*drept*”?
- Comentați diferența dintre identificarea dreptului, în Europa continentală, prin terminologia „*drept/diritto/droit/recht*”, față de identificarea prin termino-

logia „*law*” („*lege*” într-o traducere literală) în țările de tradiție anglo-saxonă;

- Rolul și locul TGD în sistemul științelor juridice, respectiv relația dintre TGD și științele juridice de ramură;

- Există o relație între TGD și științele participative (ajutătoare)?

- Când se poate vorbi despre apariția dreptului, odată cu primele forme de organizare umană sau odată cu statul?

- Se poate vorbi despre un drept al societăților primitive?

- Care sunt deosebirile între esența și conținutul dreptului? Dar între conținutul și forma dreptului?

- Este, într-adevăr, nevoie de disciplinarea comportamentului uman? Dacă da, de ce?

- Dați definiția dreptului.

3. Model de tratare a unui subiect de examen:

Subiect: „Rolul și locul Teoriei generale a dreptului în sistemul științelor juridice”

Recomandare: Studenții vor trata subiectul într-o manieră structurată (a se vedea structura de mai jos), prezentând o succesiune logică a ideilor, precum și o delimitare și o identificare clară a acestora. Planul principalelor idei și forma de prezentare a răspunsului la examen, sunt la fel de importante ca și tratarea pe

fond a subiectelor de examen. Această recomandare este valabilă pentru toate modelele de subiecte de examen din prezentul caiet de seminar. Pentru o listă de posibile subiecte de examen, a se vedea Anexa [1], pagina [103] din prezentul Caiet de seminar.

Structură (ideile esențiale, care urmează a fi dezvoltate la examen):

- a) TGD oferă o viziune de ansamblu (de sistem) asupra fenomenului juridic, spre deosebire de disciplinele de ramură, care oferă o viziune particulară, limitată la specificul ramurii respective;
- b) Plecând de la cunoștințele furnizate de disciplinele particulare (de ramură), ajunge să formuleze conceptele, categoriile și principiile fundamentale ale dreptului (de la particular se formulează generalul; de la concret se ajunge la abstractizare);
- c) Relație de feed-back cu disciplinele de ramură, în sensul că le furnizează acestora instrumentele epistemologice, prin care pot studia relațiile sociale particulare;
- d) Metodele folosite pentru conceptualizare sunt inducția și deducția;
- e) Are o dublă perspectivă în studiul fenomenului juridic: cea filosofică și cea științifică;
- f) Nu este o *magna mater* pentru celelalte științe juridice;

- g) Scopul disciplinei: surprinderea caracteristicilor fenomenului juridic în sistemul social-istoric din care face parte;
- h) Disciplina are caracter atât teoretic, cât și practic, prin soluțiile pe care le oferă, atât legislative, cât și jurisprudențiale;
- i) Evitarea confuziei cu filosofia dreptului.

BIBLIOGRAFIE:

Cursuri, monografii:

- Simona Cristea, *Teoria generală a dreptului*, C.H. Beck, ed. a 4-a, București, 2021;
- R. Cabrillac, *Introduction générale au droit*, Dalloz, Paris, 2011;
- Ph. Malaurie, P. Morvan, *Droit civil. Introduction générale*, ed. a 3-a, Defrénois Lextenso éditions, Paris, 2009;
- Ch. Laroumet, A. Aynés, *Traité de droit civil. Introduction à l'étude du droit*, Economica, Paris, 2013;
- Nicolae Popa, Mihail-Constantin Eremia, Simona Cristea, *Teoria generală a dreptului*, All Beck, București, 2005;
- Eugeniu Speranția, *Principii fundamentale de filosofie juridică*, Cluj-Napoca, 1936;
- François Terré, *Introduction générale au droit*, 6e éd., Dalloz, Paris, 2001;

- Jean-Luc Aubert, *Introduction au droit*, Armand Colin, Paris, 2000.

Studii, articole:

- D. Howarth, *On the Question*, „*What is Law?*”, in *Res Publica*, tome 6, Kluwer, 2000, p. 259-283;

- Vasile Pătulea, *Informatica juridică*, *Dreptul*, nr. 4, 2006, p. 201.